

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2560

ตามที่ข้าพเจ้า ดร.ธนาพล รักษาพล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหารของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ให้ทำการตรวจสอบงบการเงิน ประเมินผลการใช้จ่ายเงินและการจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินและสอบทานการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) สำหรับปีงบประมาณสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2560 โดยได้เข้าทำการตรวจสอบในระหว่างวันที่ 11 ธันวาคม 2560 ถึงวันที่ 21 ธันวาคม 2560 บัดนี้การตรวจสอบเสร็จสิ้นแล้ว คณะผู้ตรวจสอบขอเสนอบทสรุปผู้บริหารในประเด็นสำคัญๆพอสังเขปให้ทราบ ดังนี้

1. การตรวจสอบงบการเงิน

จากการตรวจสอบงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2560 สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พบว่า งบการเงินแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 ผลการดำเนินงานทางการเงิน การเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน และกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับหน่วยงานภาครัฐที่ประกาศโดยกระทรวงการคลัง ยกเว้น เรื่อง การที่สถาบันฯ ยังมิได้รับรู้ภาวะทางบัญชีมูลค่าเพิ่มที่ต้องชำระเป็นหนี้สินของสถาบันฯ แต่อย่างไร

2. การประเมินผลการใช้จ่ายเงินและการจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สิน

2.1 การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี

ในปีงบประมาณ 2560 สถาบันฯ มีงบประมาณรายจ่ายสำหรับการดำเนินงาน ประกอบด้วย งบประมาณที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดินจำนวนเงิน 873.75 ล้านบาท เงินรายได้ และเงินสะสมของสถาบันฯ จำนวนเงิน 495.02 ล้านบาท รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน 1,368.77 ล้านบาท สถาบันฯ ได้เบิกจ่ายเงินไปแล้วเป็นจำนวนเงิน 1,046.51 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 76.45 ของงบประมาณรวมทั้งหมด และมีเงินกันไว้เบิกเหลือในปีและผูกพันเป็นจำนวนเงิน 22.64 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.65 ของงบประมาณรวมทั้งหมด ทำให้มีงบประมาณคงเหลือที่ไม่มีภาระผูกพัน จำนวนเงิน 299.62 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 21.89 ของงบประมาณรวมทั้งหมด

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	งบประมาณ			การจ่ายเงิน งบประมาณ		งบประมาณ คงเหลือ	
				เบิกจ่าย	เงินกัน		
	เงิน งบประมาณ	เงินสะสม เงินรายได้	งบประมาณ รวม	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมที่ 1 : งานสร้างและพัฒนาแบบทดสอบทาง การศึกษาที่เป็นมาตรฐานระดับชาติ	36.32	18.43	54.75	12.17	8.40	34.18	62.43
กิจกรรมที่ 2 : งานทดสอบมาตรฐานการศึกษา ระดับชาติ	631.17	341.17	972.34	783.47	0.00	188.87	19.42
กิจกรรมที่ 3 : งานบริหารจัดการ	90.76	88.22	178.98	149.56	12.98	16.44	9.19
กิจกรรมที่ 4 : งานส่งเสริมนวัตกรรมทดสอบ เทคนิคการวัดและประเมินผล	0.00	9.70	9.70	4.95	0.16	4.59	43.32
กิจกรรมที่ 5 : งานยกระดับมาตรฐานการทดสอบ ระดับประเทศ	115.50	37.50	153.00	96.36	1.10	55.54	36.30
รวม	873.75	495.02	1,368.77	1,046.51	22.64	299.62	21.89
ร้อยละของงบประมาณรวม	63.83	36.17	100.00	76.46	1.65	21.89	

การใช้จ่ายเงินในปีงบประมาณ 2560 ซึ่งแบ่งเป็น 5 กิจกรรม สถาบันฯ ได้เบิกจ่ายเงินไปแล้วเป็นจำนวนเงิน 1,046.51 ล้านบาทนั้น ส่วนใหญ่เป็นการใช้จ่ายเพื่อการดำเนินงานตามกิจกรรมที่ 2 การทดสอบมาตรฐานการศึกษา ระดับชาติ จำนวนเงิน 783.47 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 74.87 ของยอดเบิกจ่ายเงินทั้งหมด (1,046.51 ล้านบาท) ซึ่งการเบิกจ่ายดังกล่าวถือว่าการใช้จ่ายที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานของสถาบันฯ โดยไม่พบว่ามี การเบิกจ่ายเงินที่ผิดปกติหรือขัดต่อระเบียบและวิธีการปฏิบัติในการใช้จ่ายเงินที่สถาบันฯ ได้กำหนดไว้แต่อย่างใด

สำหรับเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีและผูกพันจำนวนเงิน 22.64 ล้านบาท สถาบันฯ ได้รับการอนุมัติจากที่ประชุม คณะกรรมการบริหารสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 9/2560 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560 โดยเงินกัน เหลื่อมปีของปีงบประมาณ 2560 เป็นรายการที่กันเงินและผูกพันตามสัญญาแล้วทั้งจำนวน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินสำหรับ โครงการปรับปรุงพัฒนาระบบศูนย์ข้อมูล และระบบสำรองและกู้คืนสารสนเทศจากภัยพิบัติ งานบริหารจัดการ สทศ. และงานพัฒนาสัมพันธ์ ที่อยู่ภายใต้กิจกรรมที่ 3 การบริหารจัดการ จำนวนเงิน 12.98 ล้านบาท และกิจกรรมอื่นๆ อีก จำนวนเงิน 9.66 ล้านบาท มีกำหนดแล้วเสร็จและเบิกจ่ายเงินงบประมาณส่วนที่เหลือภายในปีงบประมาณ 2561 ส่วนงบประมาณคงเหลือจำนวนเงิน 299.62 ล้านบาทนั้น ส่วนใหญ่เป็นงบประมาณคงเหลือจากการดำเนินงานตาม โครงการต่างๆ ภายใต้แต่ละกิจกรรมที่สถาบันฯ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จและมีการใช้จ่ายเงินงบประมาณต่ำกว่าที่กำหนด ไว้ โดยเฉพาะกิจกรรมที่ 2 การทดสอบมาตรฐานการศึกษาระดับชาติที่มีงบประมาณคงเหลือจำนวนเงิน 188.87 ล้าน บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 63.04 ของยอดปริมาณคงเหลือทั้งหมด (299.62 ล้านบาท) ซึ่งงบประมาณที่เหลือส่วนใหญ่นั้น เป็นเงินคงเหลือของงบประมาณงานการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) กิจกรรมบริหารจัดการ ทดสอบ GAT/PAT และกิจกรรมบริหารจัดการการทดสอบวิชาสามัญ 9 วิชา เป็นต้น

จากสรุปผลการดำเนินงานและการเบิกจ่ายเงินตามที่กล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าสถาบันฯ มีงบประมาณ คงเหลือภายหลังจากที่ดำเนินงานโครงการต่างๆ ในแต่ละกิจกรรมเป็นจำนวนมาก ทั้งในส่วนของงบประมาณแผ่นดิน และเงินรายได้และเงินสะสมของสถาบันฯ เนื่องจากการกำหนดวงเงินงบประมาณที่ใช้สำหรับการดำเนินงานโครงการของ สถาบันฯ ยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลการใช้จ่ายที่ควรเป็น ตลอดจนการดำเนินงานสำหรับบางโครงการและการเบิกจ่าย งบประมาณไม่เป็นไปตามแผนงานที่มีการกำหนดไว้อย่างครบถ้วน

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การดำเนินงานของสถาบันฯ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการนำงบประมาณมาใช้ในการบริหาร องค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สถาบันฯ ควรกำหนดวงเงินงบประมาณที่จะใช้จ่ายในแต่ละปีให้มีจำนวนที่ เหมาะสมและสอดคล้องกับความเป็นจริง โดยสถาบันฯ ควรนำข้อมูลหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตมาพิจารณา เพื่อ จัดทำแผนงานโครงการต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้และเพื่อให้จำนวนเงินงบประมาณคงเหลือ แต่ละปีไม่สูงมากจนเกินไป ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารงบประมาณมีประสิทธิภาพ โดยขึ้นอยู่กับหลักการด้านความคุ้มค่าของ โครงการต่างๆ เป็นสำคัญ

2.2 การจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สิน

สถาบันฯ มีการใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อทรัพย์สินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2560 สรุปได้ดังนี้

1) สถาบันฯ มีการใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อทรัพย์สินในปีงบประมาณ 2560 เป็นเงินทั้งสิ้น 20.05 ล้านบาท อาทิ เช่น ครุภัณฑ์สำนักงานจำนวน 1.31 ล้านบาทครุภัณฑ์อุปกรณ์คอมพิวเตอร์จำนวน 2.00 ล้านบาท ส่วนปรับปรุงสำนักงานเช่า 2.15 ล้านบาท และสินทรัพย์ระหว่างดำเนินการจำนวน 14.59 ล้านบาท เป็นต้น

2) จากการตรวจสอบพบว่า การใช้จ่ายเงินเพื่อทรัพย์สินเป็นไปตามแผนงบประมาณที่ได้มีการกำหนดไว้ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการลงทุน ทั้งนี้การอนุมัติการจัดซื้อจัดจ้างและการเบิกจ่ายเงินเป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถาบันฯ อีกทั้งหากรายการใดที่ยังสามารถใช้ในการซ่อมแซมแทนการซื้อใหม่เพื่อเปลี่ยนแทนได้ สถาบันฯ ก็จะใช้การซ่อมแซมแทน

3) สถาบันฯ มีการบริหารจัดการด้านทรัพย์สินเป็นอย่างดี โดยทรัพย์สินที่ซื้อมาจะมีการบันทึกในทะเบียนทรัพย์สินทันที และคิดค่าเสื่อมราคาเมื่อพร้อมใช้ และโดยรวมมีการจัดทำรหัสทรัพย์สินติดกับตัวทรัพย์สินอย่างครบถ้วน ทำให้มั่นใจได้ว่าทรัพย์สินเป็นของสถาบันฯ จริง นอกจากนี้สถาบันฯ มีแผนการตรวจนับทรัพย์สินทุกปี โดยทรัพย์สินที่เสียหายหรือสูญหาย สถาบันฯ จะทำการขออนุมัติเพื่อตัดจำหน่ายโดยคณะกรรมการ ตามระเบียบฯ ที่ได้วางไว้ ซึ่งโดยรวมถือว่าการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินเป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่ดี

3. การสอบทานการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายใน

3.1 การควบคุมด้านงบประมาณ

สถาบันฯ ได้จัดทำแผนงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2560 เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงานของสถาบันฯ โดยแผนงบประมาณประจำปีที่ทำขึ้นมีข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกิจกรรมดำเนินงาน ตลอดจนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมดำเนินงานดังกล่าว อย่างไรก็ตาม จากการสอบทานข้อมูลรายงานการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่สถาบันฯ จัดทำขึ้น พบว่า ในบางกิจกรรมงบประมาณที่จัดสรรไว้มีจำนวนที่สูงกว่าจำนวนที่จ่ายจริงค่อนข้างมาก ซึ่งมีการอธิบายสาเหตุของผลแตกต่างของการใช้จ่ายเงินงบประมาณในภาพรวมเท่านั้น ไม่ได้อธิบายถึงสาเหตุของผลแตกต่างสำหรับโครงการต่างๆ ภายใต้งานกิจกรรมที่มีการใช้จ่ายเงินแตกต่างจากงบประมาณตามโครงการที่ได้กำหนดไว้

3.2 ควบคุมด้านการเงิน

สถาบันฯ มีการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงานด้านการเงินเป็นลายลักษณ์อักษร และได้กำหนดระเบียบการรับและจ่ายเงินไว้ในระเบียบการรับจ่ายเงินของสถาบันฯ ซึ่งจัดทำตามประกาศ ที่ระเบียบกำหนด และมีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างฝ่ายการเงินกับฝ่ายบัญชีออกจากกันอย่างชัดเจน นอกจากนี้จากการตรวจนับเงินสดที่ถือโดยการเงิน พบว่ามียอดเงินสดที่ตรวจสอบได้และยอดเงินสดตามบัญชีถูกต้องตรงกัน อีกทั้งสถาบันฯ มีการควบคุมการใช้เช็ค การใช้ตู้নির্যয় และการควบคุมบัญชีการเงินฝากธนาคารอย่างเหมาะสม ซึ่งถือว่าดี

3.3 การควบคุมทรัพย์สิน และวัสดุคงเหลือ

3.3.1 ด้านการตรวจนับวัสดุคงเหลือ

จากการสุ่มตรวจนับวัสดุคงเหลือ เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2560 พบว่ามีจำนวนวัสดุสำนักงานตรงกับทะเบียนคุมวัสดุสำนักงานคงเหลือ มีการจัดเก็บเป็นระเบียบตามประเภทของวัสดุสำนักงานซึ่งถือว่าการควบคุมภายในที่ดี

3.3.2 ด้านการตรวจนับทรัพย์สิน

จากการสุ่มตรวจนับทรัพย์สินเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560 พบว่า โดยรวมทรัพย์สินมีอยู่จริงและเป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบันฯ ทรัพย์สินส่วนใหญ่อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตามปกติ

ตรวจนับระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV)

จากการสุ่มตรวจสอบระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) พบว่า โดยรวมสามารถใช้งานได้ดี โดยมีกล้องวงจรปิดบางรายการที่สถาบันฯ ถอดออกมา เนื่องจากเดิมเป็นห้องเก็บความลับของข้อสอบ แต่ต่อมามีการปรับปรุงพื้นที่เป็นทำงานของกลุ่มงานบริหารการทดสอบ ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้กล้องวงจรปิดตัวเดิม และในขณะนี้อยู่ระหว่างหาสถานที่ใหม่เพื่อติดตั้งกล้องวงจรปิด ซึ่งโดยรวมถือว่า สถาบันฯ ได้ปฏิบัติตามที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาสั่งการย้ำเตือนให้หน่วยงานของรัฐตระหนักถึงบทลงโทษจากการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแล บำรุงรักษากล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน โดยให้ถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 หมวด 13 และ 15 อย่างเคร่งครัด

3.4 ด้านการปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับ

3.4.1 สัญญาจัดซื้อจัดจ้าง

จากการสุ่มตรวจสอบสัญญาจัดซื้อจัดจ้างและเอกสารประกอบอื่นๆ พบว่า โดยรวมการทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามระเบียบของสถาบันฯ

นอกจากนี้ ตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม 2560 เป็นต้นไป สถาบันฯ ได้ปรับปรุงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 โดยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560 และมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2560
2. กฎกระทรวง จำนวน 7 ฉบับ ซึ่งประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2560
3. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2560 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2560

3.4.2 ด้านเงินยืมทอรอง

จากการตรวจสอบสัญญาเงินยืมทอรอง พบว่า โดยรวมถูกต้องตรงตามข้อบังคับของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการเงินและทรัพย์สิน พ.ศ. 2548 หมวด 2 เงินยืมทอรองจ่าย โดยสถาบันฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการยืมและคืนเงินทอรองที่เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้การปฏิบัติงานมีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.4.3 อากรแสดมปี

จากการสุ่มตรวจสอบสัญญาจ้าง พบว่า โดยรวมสถาบันฯ มีการติดอากรแสดมปีครบถ้วนตามจำนวนเงินของสัญญาและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกรมสรรพากร

3.5 การควบคุมการจัดการด้านอื่นๆ

3.5.1 ค่าใช้จ่ายเหมาจ่ายศูนย์สอบ

จากการตรวจสอบค่าใช้จ่ายเหมาจ่ายศูนย์สอบ พบว่า โดยรวมเรียบร้อยตามควร ยกเว้น ยังคงมีศูนย์สอบบางแห่งยังไม่ได้จัดส่งรายงานสรุปค่าใช้จ่ายและใบเสร็จรับเงินจากศูนย์สอบกลับมาที่สถาบันฯ

ข้อเสนอแนะ

สถาบันฯ ควรดำเนินการติดตามรายงานสรุปค่าใช้จ่ายการจัดทดสอบจากศูนย์สอบแต่ละแห่งให้ครบถ้วน และรายงานที่จัดส่งนั้นควรมีการตรวจสอบเกี่ยวกับความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลและเอกสารหลักฐานตามที่กำหนด

3.5.2 การสับเปลี่ยนหน้าที่ของเจ้าหน้าที่

จากการตรวจสอบ พบว่า สถาบันฯ มีนโยบายการดำเนินงานในเรื่องของการทำงานทดแทนกันได้ภายในแผนกเดียวกัน เพื่อป้องกันกรณีการลางานหรือการลาออกหรือการหยุดปฏิบัติงานจะสามารถปฏิบัติงานแทนกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่เกิดผลกระทบต่อสถาบันฯ อีกทั้งเป็นการป้องกันและตรวจสอบการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่อีกด้วย

3.5.3 ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

จากการสุ่มตรวจสอบการยื่นแบบภาษี หัก ณ ที่จ่าย (ภ.ง.ด.1, 3 และ 53) ในช่วงเดือนตุลาคม 2559 ถึง เดือนกันยายน 2560 พบว่า โดยรวมสถาบันฯ ได้มีการหักภาษี ณ ที่จ่าย และยื่นแบบเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกรมสรรพากร

3.6 ด้านมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ และมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่จะมีผลบังคับใช้ในงวดอนาคต

เนื่องจากในปัจจุบันกระทรวงการคลังมีวัตถุประสงค์ให้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐมีความเป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐระหว่างประเทศ (IPSAS) และมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป จึงได้มีการประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่และฉบับปรับปรุงหลายเรื่อง นอกจากนี้ในอนาคต กระทรวงการคลังจะมีการประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่และฉบับปรับปรุงอีกหลายเรื่อง เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้น สถาบันฯ จึงต้องมีการติดตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่หรือฉบับปรับปรุงที่จะมีการประกาศใช้ในอนาคตอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การจัดทำงานการเงินของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นไปตามหลักการและนโยบายการบัญชีที่กระทรวงการคลังกำหนด

(ดร.ชนาดล รักษาพล)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

วันที่ 29 มกราคม 2561

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

เรื่องที่ 1 การตรวจสอบงบการเงิน

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2560

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้สอบบัญชีสามารถแสดงความเห็นต่องบการเงิน ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ว่างบการเงินนั้นได้จัดทำขึ้นในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน สำหรับหน่วยงานภาครัฐ และตามหลักการและนโยบายบัญชีที่กระทรวงการคลังกำหนดหรือไม่เพียงใด

ขอบเขตของการตรวจสอบ

ตรวจสอบรายการบัญชีในปริมาณร้อยละ 25 หรือมากกว่าตามความเหมาะสมของสถานการณ์ ในแต่ละกรณี ของรายการเกิดขึ้นในระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2560

วิธีการตรวจสอบ

1. ทดสอบการควบคุมประกอบด้วย การสังเกต การสอบถาม และการปฏิบัติซ้ำ เพื่อให้ได้หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับความอยู่จริง ความมีประสิทธิภาพของระบบบัญชี และระบบควบคุมภายใน ตลอดจนได้หลักฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายใน
2. ตรวจสอบเนื้อหาสาระสำคัญประกอบด้วย การตรวจการบันทึกบัญชีและเอกสารสนับสนุนการตรวจสอบทรัพย์สินที่มีตัวตน การสังเกตการณ์ การสอบถาม การขอคำยืนยันยอด การคำนวณ และการวิเคราะห์เปรียบเทียบ เพื่อให้ได้หลักฐานของข้อมูลในรายการงบการเงินเรื่องของความอยู่จริง ความครบถ้วน สิทธิและภาระผูกพัน การตีราคา การวัดมูลค่า และการเปิดเผยรายการ

การตรวจสอบงบการเงิน

จากการตรวจสอบงบการเงิน ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน และงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และหมายเหตุเรื่องอื่นๆ ตามขอบเขต วิธีการตรวจสอบที่กล่าวข้างต้น

ข้าพเจ้าเห็นว่า ยกเว้นผลกระทบต่อการเงินจากเรื่องที่กำลังกล่าวในวรรคถัดไป ซึ่งเป็นประเด็นเช่นเดียวกับที่ผู้สอบบัญชีท่านก่อนได้รายงานไว้ในครั้งก่อน งบการเงินตามที่ได้เสนอมาร่วมกับรายงานฉบับนี้ แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 ผลการดำเนินงานทางการเงิน การเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน และงบกระแสเงินสด สำหรับปี สิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับหน่วยงานภาครัฐที่ประกาศโดยกระทรวงการคลัง

สถาบันฯ ได้รับหนังสือจากกรมสรรพากรในเดือนสิงหาคม 2554 ซึ่งแจ้งให้สถาบันฯ จัดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการจัดเก็บรายได้ค่าสมัครและค่าจัดทดสอบและค่าบริการอื่น ซึ่งถือเป็นรายได้จากการให้บริการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากร พร้อมกับนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับรายได้ค่าสมัครสอบและจัดทดสอบและค่าบริการอื่นที่เกิดขึ้นย้อนหลังตั้งแต่ปี 2548 จนถึงวันที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มต่อกรมสรรพากร ต่อมา สถาบันฯ ได้ดำเนินการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2555 และยื่นภาษีมูลค่าเพิ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2555 เป็นต้นมา สำหรับภาษีมูลค่าเพิ่มย้อนหลัง ตั้งแต่ปี 2548 ถึงวันที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวนเงิน 88,033,121.72 บาท สถาบันฯ ได้จ่ายชำระภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวนดังกล่าวให้กับกรมสรรพากรครบถ้วนแล้ว ในระหว่างปี 2556 และ 2557 คงเหลือเงินเพิ่มและเบี้ยปรับทางภาษีที่ต้องชำระอีกจำนวนเงิน 239,905,603.32 บาท ซึ่งในระหว่างปี 2560 สถาบันฯ ได้รับหนังสือแจ้งการประเมินภาษีมูลค่าเพิ่มจากกรมสรรพากร ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2559 จำนวนเงิน 406,459,639.70 บาท สถาบันฯ ยังไม่ได้จ่ายชำระและไม่ได้บันทึกรับรู้เป็นภาระหนี้สินไว้ในงบการเงินของสถาบันฯ ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 เนื่องจากอยู่ระหว่างรอผลการพิจารณาคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้งดหรือลดเบี้ยปรับภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าว นอกจากนี้ ในระหว่างปี 2557 สถาบันฯ ได้รับเงินจากหน่วยงานภาครัฐแห่งหนึ่ง เพื่อจัดการทดสอบยกระดับการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับหน่วยงานดังกล่าว ซึ่งได้รับรู้เป็นรายได้ค่าจัดการทดสอบสำหรับงวดบัญชีประจำปี 2558 จำนวนเงิน 10,000,000.00 บาท และประจำปี 2557 จำนวนเงิน 96,539,200.00 บาท รวมเป็นจำนวนเงิน 106,539,200.00 บาท เงินสนับสนุนที่สถาบันฯ ได้รับดังกล่าวยังมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับการตีความว่าต้องถือเป็นรายได้จากการให้บริการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรหรือไม่ สถาบันฯ ยังมีได้รับรู้หนี้สินดังกล่าวตั้งแต่ในอดีตเรื่อยมา จนถึงปี 2560

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
เรื่องที่ 2 การประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สิน
สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2560

วัตถุประสงค์ของการประเมินผล

เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการใช้จ่ายเงิน และการจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของสถาบันฯ มีประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบันฯ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด และคุ้มค่า

ขอบเขตการประเมินผล

ข้อมูลและรายการเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินและการจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของสถาบันฯ ที่เกิดขึ้นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2560

วิธีการประเมินผล

ใช้วิธีการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน การสอบทาน การทดสอบรายการ การวิเคราะห์ การสอบถามเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและการสังเกตการณ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและเปรียบเทียบแผนงานและโครงการตามมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่กำหนดไว้กับผลการปฏิบัติงานจริงว่าเกิดผลต่างหรือไม่เพียงใด โดยพิจารณาถึงเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ อีกทั้งพิจารณาความสมเหตุสมผลของการใช้งบประมาณและการใช้ทรัพย์สินว่ามีความสมเหตุสมผลหรือไม่

2.1 การประเมินผลการใช้จ่ายเงิน

ในปีงบประมาณ 2560 สถาบันฯ มีงบประมาณรายจ่ายสำหรับการดำเนินงาน ประกอบด้วย งบประมาณที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดินจำนวนเงิน 873.75 ล้านบาท เงินรายได้ และเงินสะสมของสถาบันฯ จำนวนเงิน 495.02 ล้านบาท รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน 1,368.77 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณในการใช้จ่ายมี ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการใช้จ่ายงบประมาณจ่ายรวมของสถาบันฯ ปีปัจจุบัน

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	งบประมาณ			การจ่ายเงินงบประมาณ		งบประมาณ คงเหลือ	
				เบิกจ่าย	เงินกัน		
	เงิน งบประมาณ	เงินสะสม เงินรายได้	งบประมาณ รวม	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมที่ 1 : งานสร้างและพัฒนา แบบทดสอบทางการศึกษาที่ เป็นมาตรฐานระดับชาติ	36.32	18.43	54.75	12.17	8.40	34.18	62.43
กิจกรรมที่ 2 : งานทดสอบมาตรฐาน การศึกษาระดับชาติ	631.17	341.17	972.34	783.47	0.00	188.87	19.42
กิจกรรมที่ 3 : งานบริหารจัดการ	90.76	88.22	178.98	149.56	12.98	16.44	9.19
กิจกรรมที่ 4 : งานส่งเสริมนวัตกรรม ทดสอบ เทคนิคการวัดและ ประเมินผล	0.00	9.70	9.70	4.95	0.16	4.59	43.32
กิจกรรมที่ 5 : งานยกระดับมาตรฐานการ ทดสอบระดับประเทศ	115.50	37.50	153.00	96.36	1.10	55.54	36.30
รวม	873.75	495.02	1,368.77	1,046.51	22.64	299.62	21.89
ร้อยละของงบประมาณรวม	63.83	36.17	100.00	76.46	1.65	21.89	

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่า เงินงบประมาณประจำปี 2560 จำนวน 1,368.77 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ 2560 จำนวน 873.75 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 63.83 ของแผน งบประมาณ เงินรายได้และเงินงบประมาณเหลือจ่ายสะสม จำนวน 338.49 และ 156.53 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 24.73 และ 11.44 ของแผนงบประมาณ โดย ในปีงบประมาณ 2560 มีการเบิกจ่าย 1,046.51 ล้านบาท โดยผูกพันไปเบิกจ่ายในปีงบประมาณ 2561 เป็นจำนวน 22.64 ล้านบาท ทำให้มีงบประมาณคงเหลือที่ไม่มีภาระผูกพัน จำนวนเงิน 299.62 ล้านบาท

การใช้จ่ายเงินงบประมาณปี 2560 ซึ่งแบ่งเป็น 5 กิจกรรม สถาบันฯ ได้เบิกจ่ายเงินไปแล้วในระหว่างปีงบประมาณ 2560 เป็นจำนวนเงิน 1,046.51 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 76.46 ของงบประมาณทั้งหมด และมีเงินกันไว้เบิกเหลือเป็นจำนวนเงิน 22.64 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.65 ทำให้มีงบประมาณคงเหลือเป็นจำนวนเงิน 299.62 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 21.89 ของงบประมาณทั้งหมด โดยการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ 2560 ส่วนใหญ่เป็นการใช้จ่ายเพื่อการดำเนินงานตามกิจกรรมที่ 2 การทดสอบมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ จำนวนเงิน 783.47 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 74.87 ของยอดเบิกจ่ายเงินทั้งหมด (1,046.51 ล้านบาท) ซึ่งการเบิกจ่ายดังกล่าวถือว่ามีการใช้จ่ายที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานของสถาบันฯ โดยไม่พบว่ามี การเบิกจ่ายเงินที่ผิดปกติหรือขัดต่อระเบียบและวิธีการปฏิบัติในการใช้จ่ายเงินที่สถาบันฯ ได้กำหนดไว้แต่อย่างใด

สำหรับเงินกันไว้เบิกเหลือปีจำนวนเงิน 22.64 ล้านบาท สถาบันฯ ได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 9/2560 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560 โดยเงินกันเหลือปีของปีงบประมาณ 2560 เป็นรายการที่กันเงินและผูกพันตามสัญญาแล้วทั้งจำนวน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินสำหรับโครงการปรับปรุงพัฒนาระบบศูนย์ข้อมูล และระบบสำรองและกู้คืนสารสนเทศจากภัยพิบัติ งานบริหารจัดการ สทศ. และงานพัฒนาสัมพันธ์ ที่อยู่ภายใต้กิจกรรมที่ 3 การบริหารจัดการ จำนวนเงิน 12.98 ล้านบาท และกิจกรรมอื่นๆ อีกจำนวนเงิน 9.66 ล้านบาท มีกำหนดแล้วเสร็จและเบิกจ่ายเงินงบประมาณส่วนที่เหลือภายในปีงบประมาณ 2561 อย่างไรก็ดี เงินกันไว้เบิกเหลือปีของปีงบประมาณ 2560 มีจำนวนที่เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 ที่มีจำนวน 21.06 ล้านบาท เล็กน้อย

สำหรับงบประมาณคงเหลือจำนวนเงิน 299.62 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นงบประมาณคงเหลือจากการดำเนินโครงการต่างๆ ภายใต้แต่ละกิจกรรมที่สถาบันฯ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จและมีการใช้จ่ายเงินต่ำกว่าที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะกิจกรรมที่ 2 การทดสอบมาตรฐานการศึกษาระดับชาติที่มีงบประมาณคงเหลือจำนวนเงิน 188.87 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 63.04 ของยอดปริมาณคงเหลือทั้งหมด (299.62 ล้านบาท) ซึ่งงบประมาณที่เหลือส่วนใหญ่นั้น เป็นเงินคงเหลือของงบประมาณงานการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) กิจกรรมบริหารจัดการทดสอบ GAT/PAT และกิจกรรมบริหารจัดการการทดสอบวิชาสามัญ 9 วิชา เป็นต้น

การใช้จ่ายเงินจากเงินงบประมาณปี 2560 จำนวนเงิน 1,368.77 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วยงบประมาณแผ่นดินจำนวนเงิน 873.75 ล้านบาท เงินรายได้และเงินงบประมาณเหลือจ่ายสะสม จำนวนเงิน 495.02 ล้านบาท มีรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้จ่ายจำแนกได้ดังนี้

2.1.1 การใช้จ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน

ตารางที่ 2 แสดงผลการใช้จ่ายงบประมาณจ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	งบประมาณ	การจ่ายเงินงบประมาณ		งบประมาณคงเหลือ	
		เบิกจ่าย	เงินกัน		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมที่ 1 : งานสร้างและพัฒนาแบบทดสอบทางการศึกษาที่เป็นมาตรฐานระดับชาติ	36.32	8.56	5.90	21.85	60.18
กิจกรรมที่ 2 : งานทดสอบมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ	631.17	514.97	0.00	116.20	18.41
กิจกรรมที่ 3 : งานบริหารจัดการ	90.76	86.97	0.24	3.56	3.92
กิจกรรมที่ 4 : งานส่งเสริมวัฒนธรรมการทดสอบ เทคนิคการวัดและประเมินผล	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
กิจกรรมที่ 5 : งานยกระดับมาตรฐานการทดสอบระดับประเทศ	115.50	90.83	0.00	24.67	21.36
รวม	873.75	701.33	6.14	166.28	19.03

การใช้จ่ายเงินจากงบประมาณแผ่นดินปี 2560 สถาบันฯ ได้เบิกจ่ายเงินระหว่างปีไปแล้ว จำนวนเงิน 701.33 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 80.27 ของงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับ และมีเงินกันไว้เบิกเหลือเป็นจำนวนเงิน 6.14 ล้านบาท ทำให้มีงบประมาณคงเหลือเป็นจำนวนเงิน 166.28 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 19.03 โดยการเบิกจ่ายเงินงบประมาณส่วนใหญ่เป็นการเบิกจ่ายเพื่อดำเนินงานตามกิจกรรมที่ 2 กิจกรรมที่ 3 และกิจกรรมที่ 5 ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวข้างต้น สถาบันฯ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จตามแผนและมีการเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณต่ำกว่าที่กำหนด โดยเฉพาะกิจกรรมที่ 2 งานทดสอบมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ มีงบประมาณคงเหลือเป็นจำนวนเงิน 116.20 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 13.30 ของงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับ (873.75 ล้านบาท) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงบประมาณคงเหลือจากการจัดทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) เป็นจำนวนเงินถึง 112.05 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 96.43 ของงบประมาณคงเหลือของกิจกรรมที่ 2

สำหรับการใช้จ่ายเงินในกิจกรรมที่ 1 แม้ว่างบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไว้จะไม่สูงมากนัก แต่เมื่อพิจารณาการเบิกจ่ายเงิน (8.56 ล้านบาท) รวมถึงเงินกัน (5.90 ล้านบาท) เพื่อดำเนินงานโครงการต่างๆ ภายใต้กิจกรรมดังกล่าวมีจำนวนเงิน 14.46 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 39.82 ของงบประมาณกิจกรรมดังกล่าว (36.31 ล้านบาท) ถือว่ามีการเบิกจ่ายค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร เนื่องจากมีบางโครงการที่สถาบันฯ ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ เช่น โครงการพัฒนาระบบการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ฯ โดยสถาบันฯ ชี้แจงว่าโครงการดังกล่าว ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน และเป็นโครงการต่อเนื่องของปี 2559 และปี 2560 ที่จะต้องดำเนินงานต่อไปในปี 2561 ดังนั้นสถาบันฯ ควรเร่งรัดการเบิกจ่าย และหาโครงการมาเบิกจ่ายให้เป็นไปตามงบประมาณที่ได้รับ

2.1.2 การใช้จ่ายจากเงินรายได้และเงินสะสมของสถาบันฯ

ตารางที่ 3 แสดงผลการใช้จ่ายจากเงินรายได้และเงินสะสมของสถาบันฯ

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	งบประมาณ	การจ่ายเงินงบประมาณ		งบประมาณคงเหลือ	
		เบิกจ่าย	เงินกัน		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมที่ 1 : งานสร้างและพัฒนาแบบทดสอบทางการศึกษาที่เป็นมาตรฐานระดับชาติ	18.43	3.61	2.09	12.73	69.07
กิจกรรมที่ 2 : งานทดสอบมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ	341.17	268.50	0.00	72.67	21.30
กิจกรรมที่ 3 : งานบริหารจัดการ	88.22	62.60	12.75	12.87	14.59
กิจกรรมที่ 4 : งานส่งเสริมวัฒนธรรมการทดสอบ เทคนิคการวัดและประเมินผล	9.70	4.95	0.16	4.59	43.32
กิจกรรมที่ 5 : งานยกระดับมาตรฐานการทดสอบระดับประเทศ	37.50	5.52	1.50	30.48	81.28
รวม	495.02	345.18	16.50	133.34	26.94

การใช้จ่ายเงินจากรายได้และเงินสะสมของสถาบันฯ สำหรับปีงบประมาณ 2560 สถาบันฯ ได้เบิกจ่ายเงินระหว่างปีไปแล้ว จำนวนเงิน 345.18 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 69.73 ของงบประมาณทั้งหมด และมีเงินกันไว้เบิกเหลือเป็นจำนวนเงิน 16.50 ล้านบาท ทำให้มีงบประมาณคงเหลือเป็นจำนวนเงิน 133.34 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 26.94 โดยการเบิกจ่ายเงินงบประมาณส่วนใหญ่เป็นการเบิกจ่ายเพื่อดำเนินงานตามกิจกรรมที่ 2 และกิจกรรมที่ 3 ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวข้างต้น สถาบันฯ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จตามแผนและมีการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณต่ำกว่าที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะในกิจกรรมที่ 2 งานทดสอบมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ มีงบประมาณคงเหลือจำนวนเงิน 72.67 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 14.68 ของเงินรายได้และเงินสะสมของสถาบันฯ (495.02 ล้านบาท) ส่วนใหญ่เป็นงบประมาณที่เหลือจาก กิจกรรมบริหารจัดการทดสอบ GAT/PAT เป็นจำนวนเงิน 36.07 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 49.64 ของงบประมาณคงเหลือในกิจกรรมที่ 2 และกิจกรรมบริหารจัดการทดสอบวิชาสามัญ 9 วิชา และเป็นจำนวนเงิน 29.09 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 40.03 ของงบประมาณคงเหลือของกิจกรรมที่ 2

สำหรับการใช้จ่ายเงินในกิจกรรมที่ 1 และ กิจกรรมที่ 5 แม้ว่างบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไว้จะไม่สูงมากนัก แต่เมื่อพิจารณาการเบิกจ่ายเงิน (9.13 ล้านบาท) รวมถึงเงินกัน (3.59 ล้านบาท) เพื่อดำเนินงานโครงการต่างๆ ภายใต้กิจกรรมดังกล่าวมีจำนวนเงิน 12.72 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 22.74 ของงบประมาณกิจกรรมดังกล่าว (55.93 ล้านบาท) ถือว่ามีการเบิกจ่ายค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร เนื่องจากมีบางโครงการที่สถาบันฯ ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ เช่น โครงการจัดการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย ด้วยรูปแบบข้อสอบอัตนัย ที่อยู่ภายใต้กิจกรรมที่ 5 ที่มีงบประมาณจำนวนเงิน 29.62 ล้านบาท แต่มีการเบิกจ่ายและเงินกันไว้เหลือปีเพียงจำนวนเงิน 2.37 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 8.00 ของงบประมาณที่ได้รับของโครงการ (29.62 ล้านบาท)

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การดำเนินงานของสถาบันฯ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการนำงบประมาณมาใช้ในการบริหารองค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สถาบันฯ ควรกำหนดวงเงินงบประมาณที่จะใช้จ่ายในแต่ละปีให้มีจำนวนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความเป็นจริง โดยสถาบันฯ ควรนำข้อมูลหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตมาพิจารณา เพื่อจัดทำแผนงานโครงการต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้และเพื่อให้จำนวนเงินงบประมาณคงเหลือแต่ละปีไม่สูงมากจนเกินไป ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารงบประมาณมีประสิทธิภาพ โดยขึ้นอยู่กับหลักการด้านความคุ้มค่าของโครงการต่างๆ เป็นสำคัญ

2.2 การจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สิน

จากการสอบทานการจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินพบว่า ทางสถาบันฯ ได้กำหนดวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับทรัพย์สินเป็นลายลักษณ์อักษร และกำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้งานทรัพย์สินไว้อย่างชัดเจน โดยให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้ดูแลทรัพย์สินในส่วนที่ตนเองใช้ปฏิบัติงาน และได้มีการฝึกอบรมวิธีการใช้งานสำหรับทรัพย์สินที่มีมูลค่าสูงให้แก่ผู้ใช้ทรัพย์สินก่อนปฏิบัติงานเสมอ รวมถึงมีการกำหนดมาตรการและข้อบังคับสำหรับการป้องกันและรักษาทรัพย์สินเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน รวมทั้งมีการทำประกันภัยสำหรับทรัพย์สินของสถาบันฯ อย่างเหมาะสมและมีการตรวจนับทรัพย์สินอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ก่อนสิ้นเดือนกันยายนของทุกปี โดยผู้อำนวยการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจนับวัสดุและครุภัณฑ์ประจำปีงบประมาณ ซึ่งโดยรวมถือว่าการควบคุมอยู่ในเกณฑ์ที่ดี

2.2.1 การจัดซื้อทรัพย์สิน

การจัดซื้อทรัพย์สินในช่วงเดือนตุลาคม 2559 ถึงเดือนกันยายน 2560 สถาบันฯ ได้มีการซื้อทรัพย์สินเพิ่มขึ้นและจากการสุ่มตรวจสอบกับเอกสารประกอบการลงรายการ เช่น ใบกำกับภาษี และใบเสร็จรับเงิน พบว่าสถาบันฯ มีการบันทึกบัญชีอย่างครบถ้วนมีอยู่จริง และถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

2.2.2 การบริหารทรัพย์สิน

สถาบันฯ มีการใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อทรัพย์สินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2560 สรุปได้ดังนี้

1) สำหรับทรัพย์สินถาวร หมายถึง ทรัพย์สินอันมีลักษณะคงทนที่ใช้ในการดำเนินการและใช้ได้นานกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาดำเนินงานตามปกติ ซึ่งได้แก่ อาคารและอุปกรณ์ และทรัพย์สินอื่น สถาบันฯ มีการใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อทรัพย์สินในปีงบประมาณ 2560 เป็นเงินทั้งสิ้น 20.05 ล้านบาท อาทิเช่น ครุภัณฑ์สำนักงานจำนวน 1.31 ล้านบาท ครุภัณฑ์อุปกรณ์คอมพิวเตอร์จำนวน 2.00 ล้านบาท ส่วนปรับปรุงสำนักงานเช่า 2.15 ล้านบาท และสินทรัพย์ระหว่างดำเนินการจำนวน 14.59 ล้านบาท เป็นต้น

2) จากการตรวจสอบพบว่า การใช้จ่ายเงินเพื่อทรัพย์สินเป็นไปตามแผนงบประมาณที่ได้มีการกำหนดไว้และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการลงทุนทั้งนี้การอนุมัติการจัดซื้อจัดจ้างและการเบิกจ่ายเงินเป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถาบันฯ อีกทั้งหากรายการใดที่ยังสามารถใช้การซ่อมแซมแทนการซื้อใหม่เพื่อเปลี่ยนแปลงได้ สถาบันฯ ก็จะใช้การซ่อมแซมแทน

3) สถาบันฯ มีการบริหารจัดการด้านทรัพย์สินเป็นอย่างดี โดยทรัพย์สินที่ซื้อมาจะมีการบันทึกในทะเบียนทรัพย์สินทันที และคิดค่าเสื่อมราคาเมื่อพร้อมใช้ และโดยรวมมีการจัดทำรหัสทรัพย์สินติดกับตัวทรัพย์สินอย่างครบถ้วนทำให้มั่นใจได้ว่าทรัพย์สินเป็นของสถาบันฯจริง นอกจากนี้สถาบันฯมีแผนการตรวจนับทรัพย์สินทุกปี โดยทรัพย์สินที่เสียหายหรือสูญหาย สถาบันฯจะทำการขออนุมัติเพื่อตัดจำหน่ายโดยคณะกรรมการ ตามระเบียบฯ ที่ได้วางไว้ซึ่งโดยรวมถือว่าการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินเป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่ดี

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ(องค์การมหาชน)
เรื่องที่ 3 การสอบทานการปฏิบัติตามระบบควบคุมภายใน
สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2560

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ทราบว่าการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ของสถาบันฯ เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ และตามมติของคณะกรรมการบริหารสถาบันฯ นอกจากนี้เพื่อให้ทราบว่าการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ มีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเพื่อเสนอแนะแนวทางและวิธีการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้ถูกต้องมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการประเมิน

ขอบเขตในการสอบทานระบบการควบคุมภายในสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2560 ประกอบด้วย การควบคุมด้านงบประมาณ การควบคุมด้านลูกหนี้เงินยืมโดยตรง การควบคุมด้านการจัดซื้อและการจัดจ้าง การควบคุมด้านพัสดุ การควบคุมด้านการเงิน การควบคุมด้านการบัญชี การปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับ การควบคุมการจัดการด้านอื่นๆ โดยข้อมูลที่ใช้ตรวจสอบเป็นข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2560

วิธีการประเมินผล

สอบทานการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ว่ามีการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติของสถาบันฯ รวมถึงสอบทานถึงความเพียงพอเหมาะสม และควมมีประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในด้านต่างๆ ที่มีอยู่ โดยการสอบถาม การสังเกตการณ์ การปฏิบัติซ้ำ และการทดสอบรายการ

3.1 การควบคุมด้านงบประมาณ

สถาบันฯ ได้จัดทำแผนงบประมาณประจำปี เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนควบคุม และประเมินผลการดำเนินงานของสถาบันฯ โดยแผนงบประมาณประจำปีจัดทำขึ้นมีข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกิจกรรมดำเนินงาน ตลอดจนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมดำเนินงานดังกล่าว นอกจากนี้ สถาบันฯ ได้จัดทำทะเบียนคุมงบประมาณ เพื่อจดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณแยกตามแผนงาน โครงการ และกิจกรรมดำเนินงาน พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณเสนอต่อผู้บริหารของสถาบันฯ อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร อย่างไรก็ตาม จากการสอบทานข้อมูลรายงานการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่สถาบันฯ จัดทำขึ้น พบว่า ในบางกิจกรรมงบประมาณที่จัดสรรไว้มีจำนวนที่สูงกว่าจำนวนที่จ่ายจริงค่อนข้างมาก ซึ่งมีการอธิบายสาเหตุของผลแตกต่างของการใช้จ่ายเงินงบประมาณในภาพรวมเท่านั้น ไม่ได้อธิบายถึงสาเหตุของผลแตกต่างสำหรับโครงการต่างๆ ภายใต้อะไรก็ตามที่มีการใช้จ่ายเงินแตกต่างจากงบประมาณตามโครงการที่ได้กำหนดไว้

3.2 การควบคุมด้านการเงิน

3.2.1 การตรวจนับเงินสด

จากการตรวจนับเงินสดจากฝ่ายการเงินเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560 เวลา 15.20 น. โดยทางสถาบันฯ มียอดเงินคงเหลือตามบัญชีเงินสดสิ้นสุด ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2560 เป็นจำนวนเงิน 50,000.00 บาท และจากผลการตรวจนับเงินสดที่เป็นธนบัตรและเหรียญกษาปณ์แล้ว พบว่า มียอดเงินคงเหลือเป็นจำนวน 42,155.00 บาทและใบสำคัญแทนตัวเงินเป็นจำนวน 7,845.00 บาท รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 50,000.00 บาท ซึ่งมียอดถูกต้องตรงกัน

3.2.2 การเก็บรหัสและกุญแจตู้নিরায়

จากการสอบถามและสังเกตการณ์วิธีการปฏิบัติงาน พบว่า สถาบันฯ มีการเก็บรักษากุญแจและรหัสตู้নিরায়จำนวน 2 คน อีกทั้งมีการแต่งตั้งกรรมการเก็บรักษาเงินเพื่อทำการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ ย่อมแสดงให้เห็นว่าสถาบันฯ มีการปฏิบัติงานเป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดี

3.2.3 เช็คสั่งจ่ายธนาคาร

จากการตรวจสอบเช็คสั่งจ่ายธนาคารของสถาบันฯ กับทะเบียนคุมเช็ค พบว่า โดยรวมมีการจัดทำทะเบียนคุมเรียบร้อยเป็นปัจจุบัน มีการระบุรายละเอียดของผู้รับเช็ค จำนวนเงิน และผู้มีอำนาจลงนามสั่งจ่าย ซึ่งจากการตรวจสอบ พบว่า สถาบันฯ มีการจ่ายเช็คธนาคารโดยมีการประทับตรา “A/C Payee Only” (ขีดคร่อมเฉพาะ) และได้ขีดฆ่า คำว่า “หรือผู้ถือ” ทางด้านหน้าเช็คทุกครั้ง

จากการตรวจสอบเช็คที่ยังไม่ได้ใช้ (เช็คเปล่า) พบว่า สถาบันฯ ไม่ได้ลงนามโดยผู้มีอำนาจลงลายมือชื่ออนุมัติในเช็คที่ยังไม่ได้ใช้เพื่อสั่งจ่ายไว้ล่วงหน้าย่อมแสดงให้เห็นว่า สถาบันฯ มีการปฏิบัติงานเป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดี

3.3 การควบคุมด้านการบัญชี

3.3.1 การบันทึกบัญชี

จากการตรวจสอบเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2560 โดยรวม พบว่า

- 1) การจัดทำบัญชีโดยรวมมีความเรียบร้อยเป็นปัจจุบัน มีเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีครบถ้วนและถูกต้อง
- 2) มีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างผู้บันทึกบัญชีและผู้ตรวจสอบ
- 3) มีการบันทึกเงินสดที่ได้รับไว้ในบัญชีเงินสดภายในวันที่ได้รับเงินหรือวันทำการถัดไป

- 4) มีการบันทึกเงินสดที่นำฝากธนาคารไว้ในบัญชีเงินฝากธนาคารภายในวันที่นำฝาก
- 5) มีการบันทึกการจ่ายเงินสดในบัญชีเงินสด หรือบัญชีเงินฝากธนาคารภายในวันที่จ่ายเงินนั้น
- 6) มีการกระทบบยอดเงินฝากธนาคารทุกสิ้นเดือน และมีการตรวจสอบโดยผู้เกี่ยวข้อง
- 7) มีการจัดทำบดทดลองประจำเดือนอย่างสม่ำเสมอ
- 8) มีการประทับตรา คำว่า “จ่ายเงินแล้ว” ลงบนเอกสารประกอบการจ่ายเงิน

3.3.2 การรับ-จ่ายเงินและการบันทึกรายการบัญชี

ก.จากการสุ่มตรวจสอบวงจร รายรับพร้อมทั้งเอกสาร ใบสำคัญรับ ประกอบการบันทึกบัญชี โดยรวมพบว่า

- 1) มีการกำหนดระเบียบการรับเงินสำหรับการรับส่งเงินทุกลักษณะ เช่น ระหว่างบุคลากรของหน่วยรับตรวจ ระหว่างบุคคลภายในกับภายนอกหน่วยรับตรวจ
- 2) มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการรับส่งเงินระหว่างบุคคลและหน่วยงานเป็นลายลักษณ์อักษร
- 3) การรับเงินมีใบสำคัญหรือเอกสารหลักฐานสนับสนุนครบถ้วนถูกต้อง
- 4) การรับเงินเป็นเช็คให้ส่งจ่ายในนามสถาบันฯ พร้อมทั้งขีดคร่อม A/C PAYEE ONLY และนำฝากธนาคารทันทีตามวันที่ในเช็ค
- 5) มีการออกใบเสร็จรับเงินสำหรับการรับเงินทุกครั้ง
- 6) ใบเสร็จรับเงินมีการพิมพ์หมายเลขกำกับเล่มและใบเสร็จรับเงินเรียงกันทุกฉบับ
- 7) ใบเสร็จรับเงินที่ยกเลิกหรือไม่ใช้ มีการขีดฆ่า และนำมาแนบติดไว้กับสำเนา
- 8) มีการตรวจสอบจำนวนเงินที่รับกับหลักฐานการรับและรายการที่บันทึกในบัญชีทุกสิ้นวัน

ข. จากการสุ่มตรวจสอบวงจร รายจ่าย พร้อมทั้งเอกสาร ใบสำคัญจ่าย ประกอบการบันทึกบัญชี โดยรวม

พบว่า

- 1) มีการแบ่งแยกหน้าที่ด้านการเบิกจ่ายเงิน โดยมีให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบมากกว่าหนึ่งลักษณะงาน ดังนี้
 - การอนุมัติการจ่ายเงินสดและเงินฝากธนาคาร
 - การเก็บรักษาเงินสด
 - การบันทึกบัญชีเงินสดและเงินฝากธนาคาร
 - การจัดทำบดทดลองเงินฝากธนาคาร (Bank Reconciliation)
- 2) มีการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการอนุมัติเบิกจ่ายเงินอย่างชัดเจน
- 3) การเบิกจ่ายเงินมีใบสำคัญจ่ายหรือเอกสารหลักฐานประกอบที่มีการอนุมัติอย่างถูกต้อง
- 4) มีการกำหนดวงเงินสดและผู้มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงิน

- 5) การจ่ายเงินด้วยเช็คมีการระบุชื่อผู้มีสิทธิรับเงิน พร้อมทั้งขีดคร่อม A/C PAYEE ONLY และขีดฆ่าคำว่า "หรือผู้ถือ" ออก
- 6) มีการกำหนดให้ผู้มีอำนาจมากกว่าหนึ่งคนร่วมกันลงนามในเช็คที่ส่งจ่าย
- 7) เช็คที่ยกเลิกการจ่ายได้มีการประทับตรา "ยกเลิก" และนำมาติดกับต้นข้าวเช็ค
- 8) ไม่มีการลงลายมือชื่อล่วงหน้าในเช็คส่งจ่ายที่ยังไม่ได้ระบุชื่อผู้รับเงินและจำนวนเงิน
- 9) มีมาตรการป้องกันและเก็บรักษาสมุดเช็คธนาคาร ที่ยังไม่ได้ใช้และตราขายชื่อผู้มีอำนาจลงนาม
- 10) มีการจัดทำทะเบียนคุมเช็คจ่ายให้เป็นปัจจุบัน
- 11) มีการตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายก่อนการลงนามในเช็คที่ส่งจ่าย

3.4 การตรวจนับทรัพย์สิน และวัสดุคงเหลือ

3.4.1 ด้านการตรวจนับวัสดุคงเหลือ

จากการสุ่มตรวจนับวัสดุคงเหลือ เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2560 พบว่ามีจำนวนวัสดุสำนักงานตรงกับทะเบียนคุมวัสดุสำนักงานคงเหลือ มีการจัดเก็บเป็นระเบียบตามประเภทของวัสดุสำนักงานซึ่งถือว่ามี การควบคุมภายในที่ดี

3.4.2 ด้านการตรวจนับทรัพย์สิน

จากการสุ่มตรวจนับทรัพย์สินเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560 พบว่า โดยรวมทรัพย์สินมีอยู่จริงและเป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบันฯ ทรัพย์สินส่วนใหญ่อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตามปกติ

ตรวจนับระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV)

จากการสุ่มตรวจสอบระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) พบว่า โดยรวมสามารถใช้งานได้ดี โดยมีกล้องวงจรปิดบางรายการที่สถาบันฯ ถอดออกมา เนื่องจากเดิมเป็นห้องเก็บความลับของข้อสอบ แต่ต่อมามีการปรับปรุงพื้นที่เป็นพื้นที่ทำงานของกลุ่มงานบริหารการทดสอบ ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้กล้องวงจรปิดตัวเดิม และในขณะนี้อยู่ระหว่างหาสถานที่ใหม่เพื่อติดตั้งกล้องวงจรปิด ซึ่งโดยรวมถือว่า สถาบันฯ ได้ปฏิบัติตามที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาสั่งการ ย้ำเตือนให้หน่วยงานของรัฐตระหนักถึงบทลงโทษจากการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแล บำรุงรักษากล้องโทรทัศน์วงจรปิด(CCTV) ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน โดยให้ถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 หมวด 13 และ 15 อย่างเคร่งครัด

3.5 ด้านการปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับ

3.5.1 สัญญาจัดซื้อจัดจ้าง

จากการสุ่มตรวจสอบสัญญาจัดซื้อจัดจ้างและเอกสารประกอบอื่นๆ พบว่า โดยรวมการทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามระเบียบของสถาบันฯ

นอกจากนี้ ตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม 2560 เป็นต้นไป สถาบันฯ ได้ปรับปรุงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 โดยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560 และมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2560
2. กฎกระทรวง จำนวน 7 ฉบับ ซึ่งประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2560
3. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 ที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2560 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2560

3.5.2 ด้านเงินยืมตรง

จากการตรวจสอบสัญญาเงินยืมตรง พบว่า โดยรวมถูกต้องตรงตามข้อบังคับของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการเงินและทรัพย์สิน พ.ศ. 2548 หมวด 2 เงินยืมตรงจ่ายโดยสถาบันฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการยืมและคืนเงินตรงที่เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้การปฏิบัติงานมีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.5.3 อากรแสตมป์

จากการสุ่มตรวจสอบสัญญาจ้าง พบว่า โดยรวมสถาบันฯ มีการติดอากรแสตมป์ครบถ้วนตามจำนวนเงินของสัญญาและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกรมสรรพากร

3.6 การควบคุมการจัดการด้านอื่นๆ

3.6.1 ค่าใช้จ่ายเหมาจ่ายศูนย์สอบ

ตามที่สถาบันฯ ได้จัดสรรเงินให้กับศูนย์สอบแต่ละแห่งเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการจัดทดสอบในแต่ละคราว โดยกำหนดให้ศูนย์สอบแต่ละแห่งจัดทำรายงานสรุปค่าใช้จ่ายการจัดทดสอบให้สถาบันฯ เมื่อดำเนินการจัดทดสอบแล้วเสร็จพร้อมกับให้ศูนย์สอบจัดเก็บหลักฐานการเงินทุกฉบับไว้เพื่อตรวจสอบนั้น จากการตรวจสอบค่าใช้จ่ายเหมาจ่ายศูนย์สอบ พบว่า โดยรวมเรียบร้อยตามควร ยกเว้น ยังคงมีศูนย์สอบบางแห่งยังไม่ได้จัดส่งรายงานสรุปค่าใช้จ่ายและใบเสร็จรับเงินจากศูนย์สอบกลับมาที่สถาบันฯ

ข้อเสนอแนะ

สถาบันฯ ควรดำเนินการติดตามรายงานสรุปค่าใช้จ่ายการจัดทดสอบจากศูนย์สอบแต่ละแห่งให้ครบถ้วน และรายงานที่จัดส่งนั้นควรมีการตรวจสอบเกี่ยวกับความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลและเอกสารหลักฐานตามที่กำหนด

3.6.2 การสับเปลี่ยนหน้าที่ของเจ้าหน้าที่

จากการตรวจสอบ พบว่า สถาบันฯ มีนโยบายการดำเนินงานในเรื่องของการทำงานทดแทนกันได้ภายในแผนกเดียวกัน เพื่อป้องกันกรณีการลางานหรือการลาออกหรือการหยุดปฏิบัติงานจะได้สามารถปฏิบัติงานแทนกันได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่เกิดผลกระทบต่อสถาบันฯ อีกทั้งเป็นการป้องกันและตรวจสอบการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่อีกด้วย

3.6.3 ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

จากการสุ่มตรวจสอบการยื่นแบบภาษี หัก ณ ที่จ่าย (ภ.ง.ด.1, 3 และ 53) ในช่วงเดือนตุลาคม 2559 ถึง เดือนกันยายน 2560 พบว่า โดยรวมสถาบันฯ ได้มีการหักภาษี ณ ที่จ่าย และยื่นแบบเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกรมสรรพากร

3.7 มาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ และมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่จะมีผลบังคับใช้ในงวดอนาคต

เนื่องจากในปัจจุบันกระทรวงการคลังมีวัตถุประสงค์ให้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐมีความเป็นปัจจุบัน และสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐระหว่างประเทศ (IPSAS) และมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป จึงได้มีการประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่และฉบับปรับปรุงหลายเรื่องเช่น

มาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 5 เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม วันที่มีผลบังคับใช้ 1 ตุลาคม 2559
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 16 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน วันที่มีผลบังคับใช้ 1 ตุลาคม 2559

มาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่มีผลบังคับใช้ในงวดอนาคต

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ วันที่มีผลบังคับใช้ 1 ตุลาคม 2560
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 12 เรื่อง สินค้าคงเหลือ วันที่มีผลบังคับใช้ 1 ตุลาคม 2561
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 14 เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในรายงาน วันที่มีผลบังคับใช้ 1 ตุลาคม 2561
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 31 เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน วันที่มีผลบังคับใช้ 1 ตุลาคม 2561

นอกจากนี้ในอนาคต กระทรวงการคลังจะมีการประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ และฉบับปรับปรุงอีกหลายเรื่องเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้น สถาบันฯ จึงต้องมีการติดตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่หรือฉบับปรับปรุงที่จะมีการประกาศใช้ในอนาคตอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การจัดทำ งบการเงินของสถาบันฯ เป็นไปตามหลักการและนโยบายการบัญชีที่กระทรวงการคลังกำหนด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ธนาถ รัชชาพล)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต